

Trakt Diory

Trasą turystyczną, będącą zarazem ścieżką edukacyjną ukazującą dziedzictwo Diory możemy przejść od maja 2018 roku. Rozmieszczone w staromiejskim centrum Dzierżoniowa mosiężne radia (w skali 1:1) „opowiadają” o historii przemysłu radiofonicznego i jego wpływie na rozwój miasta.



EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO



Trakt Diory powstał w ramach projektu "Diora-Tesla – polsko-czeska historia elektrotechniki" i został sfinansowany z Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Glacensis w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska - Polska 2014-2020. [Szczegóły projektu](#). Poniżej opisy poszczególnych odbiorników, które znalazły się natrasie. Projekt po stronie Lanškroun można zobaczyć [tutaj](#).

Przejdźcie całej trasy zajmuje około 30 minut. Polecamy rozpocząć ją od rynku i budynku ratusza, przy którym znajdziemy Pioniera - pierwsze polskie powojenne radio.

Trasą turystyczną, będącą zarazem ścieżką edukacyjną ukazującą dziedzictwo Diory możemy przejść od maja 2018 roku. Rozmieszczone w staromiejskim centrum Dzierżoniowa mosiężne radia (w skali 1:1) „opowiadają” o historii przemysłu radiofonicznego i jego wpływie na rozwój miasta.

Przejdźcie całej trasy zajmuje około 30 minut. Polecamy rozpocząć ją od rynku i budynku ratusza, przy którym znajdziemy Pioniera - pierwsze polskie powojenne radio.

Ewa, 1969 r. - odbiornik turystyczno-samochodowy. Jeden z pierwszych w Polsce radioodbierników przenośnych z zakresem UKF. Od samego początku „Ewa” cieszyła się tak dużym popytem, że sprzedawano ją spod lady. W 1971 r. uznana za jeden z najlepszych produktów rynkowych. Jej kolejne modyfikacje wyszły w 1972 i 1974 r.

[Mapka w języku polskim i czeskim \(PDF 17MB\)](#)



Promyk, 1957 r. - to unowocześniona wersja „Pioniera”, w której m.in. zmieniono skalę zegarową na poziomą. Całość montowano w bakelitowej skrzynce. W 1958 r. powstał „Promyk 20402”, który był najdłużej produkowanym w Polsce radioodbiernikiem na lampach uniwersalnych (do 1968 r.). W 1958 r. cena „Promyka” wynosiła 810 zł.



DML-301, 1970 r. - pierwszy z licznej rodziny radioodbierników, których powstało aż 7 modeli. Różniły się m.in. maskownicą głośnika, kolorem skali i wbudowanym gramofonem. Do 1973 r. wyprodukowano łącznie 65.466 sztuk.



Pionier U3, 1952 r. - odbiornik lampowy produkowany przez „Diorę” w dwóch rodzajach drewnianych skrzynek. W takich samych montowano także „Mazura”. Litera „U” przy nazwie oznacza odbiornik uniwersalny, przystosowany do sieci

prądu stałego i zmiennego. W tamtym czasie istniały jeszcze w Polsce regiony zasilane wyłącznie sieci prądu stałego. Produkcję zakończono w 1956 r.



Ramona, 1961 r. - powstała według pomysłu Jana Kowalczyka, absolwenta Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych we Wrocławiu. Podczas Międzynarodowych Targów Poznańskich w 1961 r. uznana za najbardziej efektowny model polskiej kolekcji. Produkowana w czterech odmianach była przedmiotem eksportu m.in. do Wielkiej Brytanii i Kanady. Przez swój niekonwencjonalny kształt nazywana potocznie „świnką”. Do 1965 r. wyprodukowano 44.456 sztuk.



Rytm, 1966 r. - jeden z pierwszych domowych odbiorników tranzystorowych produkowanych w „Diorze”. Ciekawy wzorniczo, montowany w obudowie z tworzywa sztucznego w kilku wersjach kolorystycznych. Występował także pod nazwą „Rytmus”. Zasilany dwiema płaskimi bateriami o napięciu 4,5 V.



Sonatina, 1957 r. - była ulepszoną wersją „Promyka”, w której obrotowy przełącznik zakresów zmieniono na klawiszowy. Produkowana w politurowanej

drewnianej skrzynce ozdobionej jasną wkładką z melaminy, co nadawało jej niepowtarzalny wygląd. Możliwość zasilania z sieci prądu stałego zmiennego. W ciągu 6 lat wyprodukowano blisko 200 tys. sztuk. Jej cena w 1957 r. wynosiła 1250 zł.



Podhale, 1957 r. - jeden z największych i najcięższych aparatów radiowych produkowanych w „Diorze”. Przez zastosowanie superreakcyjnej przystawki „Podhale” było pierwszym radiodbiornikiem w Polsce z zakresem fal ultrakrótkich. Odbiornik posiadał siedmioklawiszowy przełącznik zakresów, w tym m.in. podwójne fale średnie i krótkie oraz dodatkowy klawisz stacji lokalnej. Prócz tego włącznik gramofonu i wyłącznik odbiornika. Dostrajanie stacji odbywało się za pomocą magicznego oka.



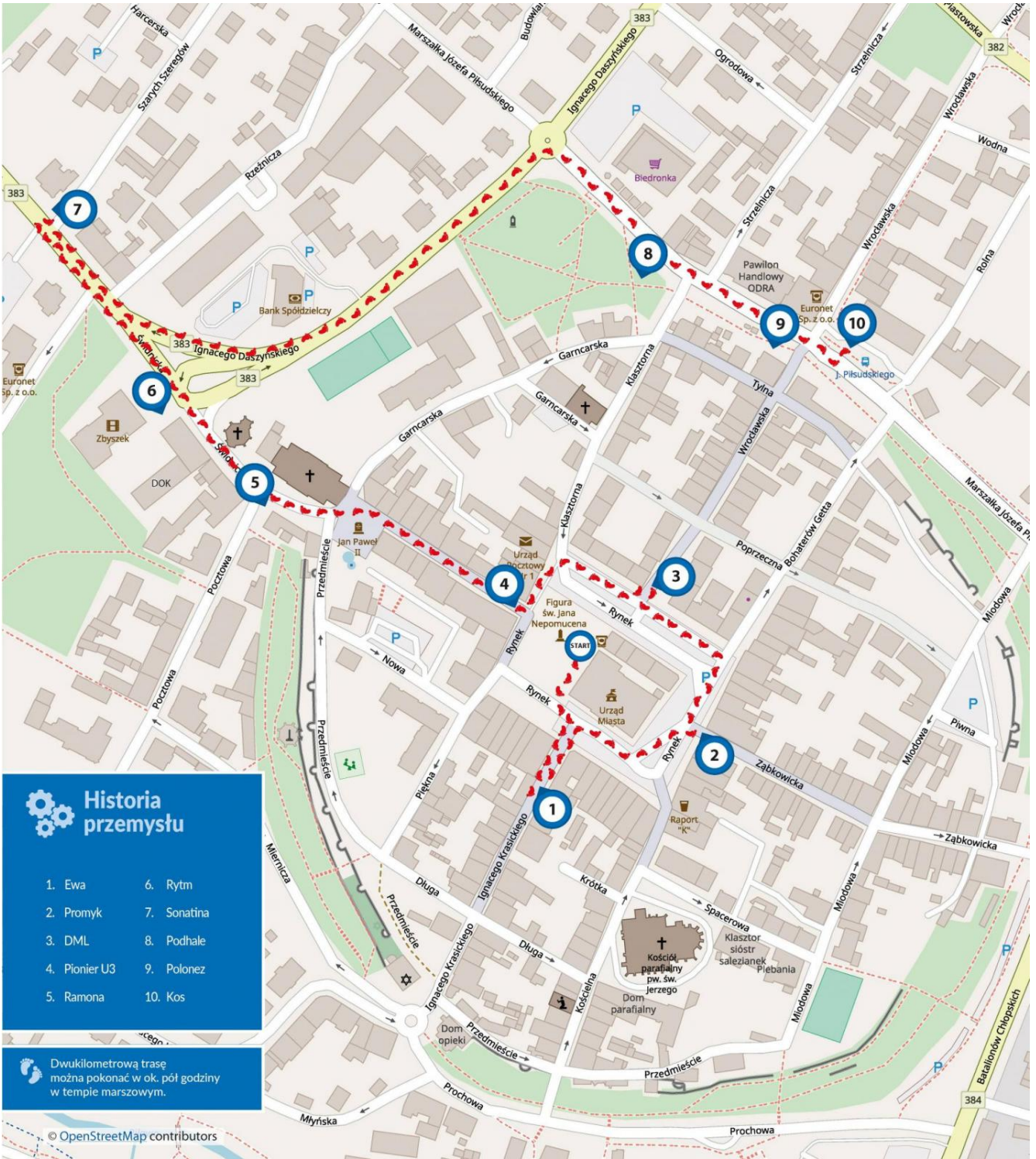
Polonez, 1955 r. - jeden z kamieni milowych w historii „Diory”. Pierwszy powojenny radioodbiornik z gramofonem elektrycznym typu GE-53 produkowany w łódzkiej „Fonice”. Odbiornik wytwarzano w dwóch wersjach: „Polonez I” w latach 1955-1957 w liczbie ok. 4.970 sztuk i „Polonez II” z napisem „Radiola” na skali w latach 1956-1958 w liczbie ok. 19.500 sztuk.



Kos, 1960 r. - kamień milowy w rozwoju „Diory”. Mały odbiornik w futurystycznej

obudowie z tworzywa sztucznego wytwarzanego w różnych kolorach. Pierwszy produkt „Diory”, w którym zrezygnowano z montażu na szkieletie metalowym, wprowadzając technologię montażu na płytce drukowanej. Po dwóch latach wycofany z produkcji. W 1961 r. kosztował 850 zł.





Historia przemysłu

1. Ewa	6. Rytm
2. Promyk	7. Sonatina
3. DML	8. Podhale
4. Pionier U3	9. Polonez
5. Ramona	10. Kos

Dwukilometrową trasę można pokonać w ok. pół godziny w tempie marszowym.

© OpenStreetMap contributors